

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.  
Félévre . . . . . 5 „ — „  
Negyedévre . . . . . 2 „ — „  
Egy hónapra . . . . . 1 „ — „  
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**,  
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:  
Nagyobb részben 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többzori  
hirdetések alkalmán jutányos áron (vételnek fel. Bélyeg-díj min-  
den külön beiktatásért 30 kr.)

**A ki a Debreczen-re 1896. január elejétől új előfizetőül már most jelentkezik, févi decz. havában ingyen kapja lapunkat.**

## A mi levegőben van.

(— a — r.) Magyarország parlamentjében csak a napokban is kijelentette a kormány nevében nyilatkozó miniszter, hogy sem „a r. kath. papok kezén levő javak szekularizációja”, sem „a felekezeti iskolák államosítása” nincs a kormány céljában.

Ezen kijelentéssel ellentétben a „Katholikus Autonomia” december 1-sői 91. számában azt mondja, hogy:

„Ez a kérdés kisért hónapok óta a papi körökben. (Már t. i. az ultramontán papokéban.) Ha két pap az utcán találkozik, ezt kérdezi egymástól.

Papi gyülekezetben, társas összejöveteleken erről foly a beszéd.

Vannak, a kik azt is tudni akarják, hogy ebben az ügyben már kész terve van a kormánynak. Vannak, akik még azt az időpontot tudni is állítják, a melyben a papi javak államosításáról a törvényjavaslat beterveztendő lesz.

Es ezek a pletykák, ezek a híresztelések még a papság gondolkodóbb részénél is, legálább félig meddig hiteltelnek találnak.

Előadja nevezett lap az álhir logikáját, de intelmet is ad, mely arra az ismeretes konkluzióra vezet: „Nem jó az ördögöt a falra festeni, mert megjelen.”

Végre azzal zárja cikkét: „Ne éljünk se igazságtalansággal, se pedig erkölestelen eszközökkel, még a látszólagos párt-célok pillanatnyi előnyének a kedvéért sem. A katolicizmus oly tiszta, oly szent eszme, oly isteni intézmény, hogy az semmi tisztátalant meg nem tűr, semmi erkölestelent el nem fogad. Hogy mindig megállta helyét, hogy mindig győzedelmeskedett, az igazságnak köszönheti, mely benne testet öltve él!”

A „Kath. Autonomia” ezen, a közönséges keresztyén egyház felső eszméjét tartalmazó kijelentését minden tétova nélkül aláírjuk, mert a közönséges ker. eszme nem egyik vagy másik felekezeté kizárólag, hanem tulajdona a r. kath., g. kath., g. keleti, ev. reform., ág. ev., unitárius és általában minden keresztyén felekezetnek és ezek ágazatának, mert mindannyian a közönséges ker. egyház tagjai azok. Eltérhetnek egymástól az alárendelt dolgokról felfogásban, az egyház külalakja, szervezete, az istentisztelet módoszatai körül, de az isteni Mester által hirdetett s vérevel megpecsételt, egész emberiséget összegyűjteni és boldogítani hivatott eszmékben, — az egyedüli alapon felépült eszmei keresztyénségnek mindannyian vallói, részesei, tagjai; **egyek az egyetlen fundamentumon, mely a Jézus Krisztus, ki az igazság; ki által az igazak fénylenek mint a nap. Mát. XIII. 43.**

Örömmel ismerjük el, hogy hazánk azon r. kath. egyháza is, melynek ez idő szerinti organuma a „Kath. Autonomia”: ezen eszmei alapon áll s figyelmeztetései, intelmei nagyon megszívlelendők, s vajha meg is szívlelnék különösen azok, kikhez intézve vannak, kikre tartozik különösen a törvény, mivel nem akarunk törvény szerint élni. Annival fontosabbá válnak pedig a „Kath. Autonomia” intelmei, mert úgy tartjuk, hogy azok, a lapnak a kor-

mányhoz minden látszat szerint közel állásánál fogva — a jóakaraton kívül a tekintély erejével is bírhatnak.

De megvan-e, meg lesz-e hatása a „Kath. Autonomia” hazafias, böles és jóakaratu munkájának, mely a törvénytiszteletben nyilvánvalóvá levő pacifikációt célozza, s ennek elérésére törekedve, több mint felekezeti . . . egészen közérdekkel bír. S mi az oka, hogy ama célból tett, hiteltelre méltó kormány-kijelentések dacára is: a **szekularizáció** ördöge kisért, hogy semmi, ezt cáfoló nyilatkozat hiteltelre nem talál; hanem fentartja magát és folyton terjed, mintha a „**levegőben volna.**”

A bűnnek sajátsága az, hogy önmagát foglalkoztatja — önrémítésekkel, még akkor is, ha a világi törvény szeme elől rejtőzhet; ha ennek keze el nem éri: a megzavart lelkiismeret önvádoló, önbüntető hatását kell éreznie, szenvednie. Természetes igazságszolgáltatás ez, mely elöl nincs menekülés. Fájdalom a meg nem tért bűnös, ha menekülni nem tud: új vételek fedik magát, azon botor gondolatban, hogy ez által sikerül elrejtőznie, vagy magát igazolni.

A bűn ezen pszichológiája vezet annak megfogására: miért nem hisz az ugynevezett „**Néppárt**” a kormány megnyugtató kijelentéseiben; miért rémiti magát a papi kézen levő egyházi javak szekularizációjával? . . . Mert az egyházi reformjavaslatok beadását megelőzőleg kihívás, — majd tárgyalása alatt merre és izgató ellenzés által **sulyos bünt követett** el Magyarországnak műveltség útján való haladását, államegységében álló erősödését, a felekezetek közötti egymást háborító, egymás gyengítésére üzött visszaélések megszüntetését, általános pacifikációt stb. célzó egészséges és szükséges politika ellen. E bűntudatban fél a — saját bírálata szerint — **következetes megtorlástól**, úgy gondolkoznak, hogy az az állam, mely a polgári egyenlőség alapján kitörölte a kiváltságokat, megszüntette az elsőszülöttség előnyeit, a testvériség követelményeinél fogva a testvérek ellen: kiveszi a még mindig megkülönböztető fekvő javakat is, — a középkor hübriségének e nagy értékű maradványait, melyek rendeltetésüket a papság kezeiben jórészt különben is már elvesztették, s csak a **reformtörvények elleni izgatásnak szolgáltak csak imént is s szolgálnak most is eszközlő**: a klerikalizmus kezéből, s fordítja az állam haladását, erejét és erősödését eszközlő, okadatolt és mindig permanens **közcélokra**, melyekben a haza minden polgárának, kik az államot fentartják, **különbőség nélküli érdeke fekszik.**

A háládatossággal nincs rokonsága, nincs szolidaritása a bűnnek. Nem tudja öszintének tartani a klerikal-feudalis elem — büne tudatában — a magyar haza ellen elkövetett **bűnnek bocsánatát.** Vergődésében tovább megy. A vallás isteni származására hivatkozva, e szent eszme megkisebbitésével — átviszi az isteni származás eszméjét az emberi alkotásokra, melyek pedig nagyon is magokon hordják az emberi alkotás bélyegét s megbizonyítják az ember uralkodási célját, az emberi elbizottság ön-istenítő hazugságát: s a mi ez előtt földig nem hajol — azt átkokkal sújtja; az államot, melyben és a melytől él, melynek javait birni oly jól esik, keresztyéntelennek nevezi, istentelennek tartja, a papokat vakon követő, s ezért hívó, istenes nép előtt hiteltel alássá, törvényeit kigunyolja, az irántok való engedelmesség ellen izgat; egyszersmind a más-

kén tért, törvénytiszteelő és hü állampolgárokat eretnekeknek, hitetleneknek deklarálja, — ellenök szövetezik benn állambontó elemekkel, künn uralomvesztett, de uralomra visszavárgó hatalmakkal. S mindezt Isten nevében!!

Valóban ez elbizakodott, ez emberietlen s a keresztyénség valódi, hamisítatlan eszméjével homlokegyenest ellenkező, — államtörvényt kihívó, — megátalkodva izgató bűn, ha megtorlatlan csakugyan, s ha kivételnek kezéből az eszköz, melylyel izgatásait üzni képes . . . nem büntetnének sulyosabban, mint milyen sulyos bűn a hálátlanság, midőn az, ki másnak jótéményeiből jólétre, vagy éppen fényre, gazdagságra tett szert, a feleslegit kezét eltaszítja, s a jóléte ellen felemeli szavát, szarvát.

Az **iskolák államosítása**, melytől való félelem szintén elfoglalta az államellenes törekvésű felekezeteket és nemzetiségeket, ismét nem más célból tekintendő, mint abból, hogy az öncélját, magas feladatát értő állam, a köznevelés teréről leszorítsa azon elemeket, melyek ezt a fontos tért is, nem a művelődés, nevelés közérdekű feladatának valószínűsítésére használják fel, hanem a vakhit terjesztésével a sötétségnek, nemzetiségi rakoncátlanságnak, állam- és nemzetellenes célokra állítanak kész-séges szolgálkat.

Az államnak nem feladata az, hogy ha egy jó célt elért, megvalósított: már elpihenjen. Az állam egy folyton munkára rendelt intézmény arra nézve, hogy a haladás eszméinek valószínűsítéséből, a mi még hátra van: — életre hívja. Ezért van kezébe adva **közakarat** az erő, melylyel azokat a közérdek követelményének megfelelőleg elérheti.

Ily szempontból nem lehet megadni azt a megnyugtatót a „néppárt” vezetőinek s magának a pártnak, — ha ugyan feltételezhetnők is, hogy az nem egy magát vakon vezetni engedő tömeg, hanem minden részében öntudatos, szervezett testület, — hogy, mert az állam kiküzdötte az egyházpolitikai reform-vivmányokat, ezekkel már feladatának megfelelt. Nem! . . . Modern állam soha sem állhat meg; mert miként az emberiség folyton fejlődik, s az „**excelsior**” ismeri feladatának, melynek lépcsőfokai a végtelenségig számtalanok: azonképen a modern államnak, mely az egyetemes tökély felé haladás egyik kultur-testületi munkása, folyton a munka terén küzd, kell küzdenie. A mi hazánk pedig még csak valamennyire józan számvetéssel is, épen nem mondhatja el, nem hogy minta-állam, hanem csak a fejlettebb államok sorában is — önteltség nélkül — az elsőbbek közt foglalhatna helyet. — Ha hát az államnak feladata elérését gátló eszközökkel kell küzdenie . . . ha ezen akadályokat utjából elhárítani, vagy ellenszögülés esetében végkép leküzdeni törekszik: életalapját képező missziót végez, még akkor is, ha az az ellenfél isteni tekintélyre hivatkozik s vak elbizakodottságában az élet-halálharcot provokálja. Nem állami mindenhatóság ez, hanem az állam öntudatos feladat szerinti önvédelme. Nem megsemmisítése az egyéni, társulati és testületi szabadságnak, hanem a részek társadalommá tömörülésében álló erő teljes megnyilatkozása, melyben az erőt az egyén szabad akaratából nyeri az egész, s az egész kárpótolja az egyén jogait a befolyás biztosításával alkotmányban és védelemben. De önként érthető, hogy a zavaró és bontó elemeknek, az összes hatalmi tulsúlyával és a egészet tekintő céljával szemben nem szabzd

5862

nem lehet, nem kell érvényesülniök; sőt ha a haladás keréküllői közé kapnak; el kell tipor-tatniok. És akkor . . . nem az állam zsarnok-sága semmisítette meg őket, hanem mivel az államot akarták megsemmisíteni: — ők ma-guk lettek megsemmisülésük okozói.

Fájdalommal kell tapasztalnunk, hogy az az elem, mely még nemrég a szabad eszmék ellenébe állott, abszolút hatalommal rendelke-zett uralomnak fegyvertársa volt: most is az egyenlőség, testvériség és szabadság alapján épült alkotmányos modern államnak kérielhet-len ellensége, s az ellen a klerikal-feudaliz-mus elavult eszméi érdekében s rozsdás fegy-vereivel a magyar nemzeti államban divergens, bomlasztásra esküdt ellenségekkel a szabad eszmék megbuktatására szövetkezik. — Ez az elem sem nem szabad, sem nem magyar nem-zeti, s nem szabad alkotmányos állami; hanem kiváltságos uralomra törekvő abszolutisztikus, miként az alap, melyen áll, s melynek kapaci-tálhatlan hívének vallja és bizonyítja magát: — a pápaság — a legmerevebb abszolutizmus elveiben és rendszereiben.

Ilyen célra, ilyen eszközökkel harcoló elem a szabad, korral haladni akaró államban, a milyennek szeretjük hinni s látni a magyar nemzeti államot, jó hatása nem lehet; sőt igazító és bomlasztó hatásánál fogva nem is életre jogosult; propagálásra is tehát, avagy csak elnézésre, megtűrésre számot nem tart-hat. Csudálkozik rajta minden jó hazafi, hogy a kormány megtűri papok, főurak és ezek fanatikus emisszáriusainak azt az állam- és törvényellenes, féktelen igazgatást, mely a „Nép-párt” címe alatt és Isten nevében a keresztény szeretet és türelem gyalázatára, a béke és sze-retet Krisztusának megkáromlásával elkövette-tik. Mert nem lehet valódi keresztény az, a ki Krisztus nevét veszi ajkaira, holott minden té-nyével ellentétbe helyezi magát a Mester ta-nával, erkölcsi elveivel, életével; diszkreditálja az magát a kereszténységet, s magát a Krisztust!

Jól esik tudnunk épen a legközelebbi or-szágyűlési nyilatkozatokból, s abból az álta-lános helyeslésből, melylyel azon nyilatkozato-kat fogadta az országgyűlés, hogy a magyar parlamentnek minden pártja megtagadja a „Néppárt”-tal való közösséget, mivel azt állam-veszélyesnek tartják.

De hát miért engedik élni és terjedni hogy a fanatizmus, politikai s erkölcsi romlás baktériumait még inkább beoltsa a nemzet szervezetébe s ezt veszébe vigye? Talán mert

társulat, testület; s szabad államban mindenki-nek joga van ide, vagy amoda csatlakozni? Az anarkisták, nihilisták is társulatot képez-nek . . . titkosat azért, mert törekvéseikkel a fennálló rendszernek megdöntésére törekesz-nek; s mert nem működhetnek nyilvánosan, szörnyű harcuk eszközeit titokban készítik elő, s egy-egy romboló robbanás vall rá, hogy ők élnek, veszedelmesen élnek. A „Néppárt” mire törekszik? Nem a nagynehezen kivívott állam-törvények felforgatása- és lerontására-e, annyi millió békés polgár ellenére, s nem gondolva azon rendszer felforgatásával, mely e törvénye-ken nyugszik, szövetkezett minden felforga-tásra törekvő államellenes elemmel. Ezek a magyar állam nihilistái. Mivel érdemelnek ezek jobb sorsot, még ha reverendába bujva nyíltan folytatják is államfelforgató üzemleiket?

Talán eljön az idő, hogy azok, kik az állam jóléte, fejlődése és biztonsága felett ör-ködni vannak hivatva, — belátják ezen üzelmek közveszélyességét; megtisztítják a béke, szabadság, egyenlőség, testvériség szent tem-pломát a lélekkufaroktól, s nem engednek ide-geen isteneknek áldozni ott, hanem csak a köz-és hazaszeretet hamisítatlan istenének. És ha ekkor elveszik kezökből azt az eszközt is, melylyel a hamis isteneknek áldozatul hordott barmokat, s a tisztességes keresztények és hazafiak előtt utálatos orgáikat szereszték, vagyis ha elkövetkeznék az a *szekularizáció*: vajjon nem az szakadna-e rájuk, — a mit meg-érdemeltek s a mitől jó előre méltán féltek? Falra festették az ördögöt, — s megjelent!

Bizony jó volna, ha megszívlelnék a „néppárt” korifeus papjai, a mit a „Katholikus Autonomia” mond, s amit cikkünk elején már közöltünk: „Ne éljünk se igazságtalanságtalan, se pedig erkölcstelen eszközökkel, még a látszólag-os párteciók pillanatnyi előnyének a kedvéért sem. A katolicizmus oly tiszta, oly isteni in-tézmény, hogy az semmi tisztátalant meg nem tűr, semmi erkölcstelen el nem fogad. Hogy mindig megálta helyét, hogy mindig győzedel-meskedhetett, — az igazságnak köszönheti, mely benne testet öltve él!” (Órálj.)

### Tájékoztató utasítás

a magyarországi ev. ref. egyházak lelkészei és hívei részére.

A magyarországi ev. ref. egyház f. évi nov. 22-én tartott egyetemes konventje tárgya-lás alá vette a f. évi ápril havában tartott kon-

vent 35 sz. a. határozatával kiküldött bizott-ságnak, a prot. püspökök Javaslata, s az egyes ev. ref. egyházkerületek által kibocsátott ideig-lenes Utasítások alapján, valamint az új egyház-politikai törvények életbeléptetése óta szerzett tapasztalásuk figyelembe vétele mellett készült munkálatát, az ev. ref. egyház lelkészeinek és híveinek eljárására nézve egy a törvényekhez való alkalmazkodás, mint az egyház érdekeinek biztosítása czéljából, következő Utasítást adja ki:

#### I. Az egyházi esketésről.

1. §. A leendő házaspáraknak az egybe-kelést megelőző kihirdetéséről az állami törvé-nyek, nevezetesen: a házassági jogról szóló 1894. XXXI. tez. 28. §-a és az állami anya-könyvekről szóló 1894. XXXIII. tez. 2-ik feje-zetének 45. és következő szakaszai s az ezek-hez kibocsátott miniszteri utasítások 32. s to-vábbi szakaszainak rendeletei részletesen intéz-kednek, valamint a házasság törvényes meg-kötésére vonatkozó kellekekről is, s ezekhez képest a házasság érvényességére nézve nem szükséges ugyan a házaspárak egyházi kihir-de-tése s egyházi összekötése, mindazáltal te-kintve, hogy eddig is az egyházi kihirdetés és esketés nemcsak a házasság érvényességének kelleke, hanem egyszersmind a vallás és egy-házi élet egyik ápolója is volt, jövőre nézve pedig különös mód és alkalom arra, hogy ál-taluk a felek egyházi érületének és kötelmei-nek bensősége erősíttessék, és tekintve ama körülményt, hogy a törvény (1894. é. XXXI. t. cz. 149. §.) a házasságkötésre vonatkozó val-lási köteleseket érintetlen hagyja, a minisz-teri utasítás 67. szakasza értelmében pedig a polgári tisztviselő a házasság megkötése után a házaspárakat figyelmezteti, hogy a házasságnak előtte történt megkötésével vallási köteleseik-nek még elegendő nem tettek, és így magának a törvénynek és államkormányának is czélzata, hogy a polgárilag megkötött házasságok az egyház által is megköttessenek s a felek egy-házias élete s vallásos érülete ez uton is meg-nyilatkozassék, a mi csak úgy lehetséges, ha az eddigi gyakorlat a törvény keretén belül, az egyházi és vallási érdekek sérelme nélkül fen-tartatik, mindezeknél fogva jövőre is fentar-tandó a házaspárak egyházi megköttetése, s elő-zetesen legalább egy ízben való egyházi kihir-detése; azonban az egyházi kihirdetés az egy-házi egybeadásnak nem multhatatlan feltétele, melynél fogva

2. §. A házasságra lépni szándékozó fe-

## A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

### Szabad hon.

Azt álmodtam, hogy szabad lett a hazám,  
Magyar király lakozott fenn és Budán  
S a magyar nép dicsőségés hírnevét  
Három tenger hadereje vitte szét.

Nagyobb volt, mint hajdanánta a magyar,  
Koszoruzta minden tettét diadal  
S harc után, ki hűn járult a jog alá,  
Azt a népet testvérül fogadá.

Szép nyelvünkön szólt az ige mindenütt,  
Minden ember magyar szóért lelkesült,  
Magyar volt a műveltség, tett, érzelem,  
Magyar voltát hirdette az idegen.

És ha künn nem, de belől sem volt bajunk,  
Virágozott a csereberénk, iparunk;  
Aranypénzzel jutalmaztuk a szegényt,  
A nyomort csak hírből se ismerénk.

Mindenikünk négyes hinton utazott,  
Ember embert egyformán megurazott:  
A törvénnyel senkinek sem volt baja,  
Vagy ha volt is, könnyen esett igaza.

Minden nagyur, vezér, költő, mifelünk  
Rthon lakott, idehaza élt velünk,  
Szóval boldog, elégedett volt a nép.  
— Istenem, be nagy kár, hogy felébredék!

Dura Mátó

## Igazság.

Irta: Vértessy Gyula.

Egy banketten ismerkedtek meg. Tódor Pál tiszteletére rendezték a barátaí. — Tódor Pálnak akkoriban jelent meg az első feltűnést keltő könyve. E ég érdekes regény volt; az új magyar társadalom egy csomó gyöngességét, lé-haságát állította össze azzal a régi, szegény, agyonöcsörölt becsületes magyar világgal. Ne-hány pompás, igaz alak volt a regényben. — Szereplő egyének egymásra ismertek benne: a bankok ott találták elnökjeiket: a gyárak az igazgatóikat; a hivatalnokok a hivatalfő-nökeiket; a választók a képviselőiket — szó-val regénye méltán keltette fel sok ember ér-deklódását, mert sok ismerősével találkozha-tott benne mindenki.

Ha nem lett volna igaz értéke a könyv-nek, bizonyára nem is csaptak volna vele sem-mi bűhöt.

A lapok legfeljebb jeleztek volna, hogy megjelent s azzal vége lett volna a dolognak, s annál gyorsabban és biztosabban jeleztek lett volna, mert Tódor Pál a legelhetetlenebb írók közül való volt, a kik csak valaha éltek szép hazánk földén, (pedig soha sem voltunk szükében az elhetetlen íróknak) és ha rossz lett volna a dolga, hát nem tudta volna ki-szemtelenkedni, hogy mégis — feldicsérvék a könyvét.

A banketten természetesen egy csomó új-ságíró is ott volt. Egy részük az író régi jó pajtása volt, más részük leendő jó paj-

tása. — Ezek közül való volt dr Gerei Mór is.

Szép, hatalmas legény, feke'e bajuszszal, villogó feke szemmel, kicsattanó, érzéki piros szájjal. A keleti typosnak valóságos mintája. Ez idő szerint tulajdonképpen nem is az új-ságírókódásából élt meg, hanem abból, hogy csinos legény volt. Legalább azt beszélték, hogy valami gazdag, vén asszony tartja pénz-zel. Persze biztosat nem lehetett tudni, mert nagyon hamar ráfogják egy-egy csinos fiatal férfira, ha jómódban él, azok a kik nem él-nek abban, azt, hogy a jómód őseredete vala-mi vénasszony.

Elég az hozzá, hogy Gerei, mikor bemu-tatták őt Tódornak és a feleségének, a leg-nagyobb elragadtatás hangján ölelte át Tódort s szinte zokogta:

— Ismét mester! Boldog vagyok, hogy megismerhettem s boldog voltam, hogy irhat-tam a kötetedről.

A férfi mellett ülő szép fiatal asszonyka, a Tódor Pál felesége, ragyogó, boldog arczzal nyújtja kezét a kritikuskának:

— Oh, ha tudnák, hogy nekem is mi-lyen gyönyörűséget szereznek, ha Pálit dicsé-rik. De meg is érdemli ám. Pálit szép dolgo-ka-ir!

Aranyos naivitás nyilatkozott meg az asszonyka szavaiban. S míg az ember hall-gatta beszédének fiatal leányos csengését s elnézte a szép gyermekarcu asszonykát, úgy szerette volna az írónak megmondani, hogy még ha huszezer példányban kel is el a re-

lek előzetes kihirdetését csakis határozott kivánságokra, s csakis a polgári anyakönyvvezető írásbeli „tanusítványa” alapján teljesítse a lelkész, a mikor t. i. meggyőződött, hogy az illetők kihirdetés végett a polgári anyakönyvvezetőnél be vannak jegyezve.

3. §. Az egyházi egybeadást csak az esetben teljesítheti a lelkész, ha a felek a polgári egybekelésről szóló hiteles „tanusítványt”, melyet az illetékes polgári anyakönyvvezető a törvény értelmében díj nélkül tartozik kiállítani, felmutatják, átadják. E tanusítvány az egyház-köztség irattárában megőrzendő. Ily tanusítvány nélkül csak az esetben eskethet a lelkész (1894. é. XXXI. tez. 36. és 123. §§.), ha az egyik házasság fel, orvosilag igazolt, közel halállal fenyegető betegségben szenved, de ez esetben is mindkét házasságulónak ki kell jelenteniük, hogy legjobb tudomásuk szerint köztök házassági akadály nem forog fent. Más-különb, ha a lelkész az egyházi összeadást a polgári házasságkötést megelőzőleg teljesíti, vétséget követ el s 1000 koronáig terjedhető bírsággal s ismétlés esetén még ezen felül két hónapig terjedhető fogházzal büntetendő (1894. évi XXXI. tez. 123. §.)

4. §. Az egyházi összeadást a jelenleg érvényes esketési rendtartás mellett történik, azon különbséggel, hogy a szokásban levő eskü előtti kérdések feleslegesekké váltak.

5. §. Polgárilag házasságra lépett keresztyén és nem keresztyén felek, ha e célból lelkészeiknél jelentkeznek, egyházilag is összekötendők, s az eskü a nem keresztyén féltől is beveendő, erre nézve azonban a szent háromságra való hivatkozás nélkül.

6. §. Az esketést s a házasság megáldását hitfelekezetiünkhez tartozó bármelyik fél illetékes lelkése teljesítheti; elbocsátó, vagy hirdetési bizonyítvány előmutatására a más helyen illetékes házasság nem kötelezhető.

7. §. Az egyházi összeadás legtermészetesebben mindjárt a házasság polgári megkötése után, tehát mintegy közvetlenül ahhoz csatlakozva történhetik meg, annyival is inkább, mert a vonatkozó miniszteri utasítások 61. §. egyenesen meghagyja a polgári tisztviselőnek, hogy a házasságkötés idejének megállapításánál kötelessége különös gondot fordítania arra, hogy a házasság feleknek módjukban legyen még házasságuk megkötésének napján, a házasságkötésre vonatkozó vallási kötelességöknek eleget tenni.

Ha azonban bármely ok miatt ily időben meg nem történhetnék az egyházi összeadás,

az, a később bármikor jelentkező házastársakra nézve is készséggel teljesítendő.

Az egyházi hirdetés nélkül egyházilag összeadott házasságok, a mennyiben az iránt óhajtatásukat fejezték ki, az egyházi egybeadást követő vásárnap délelőtti istentisztelet alkalmával szószékből kihirdetendők.

8. §. Azon házasságulandó felek, kik a kihirdetés alól való felmentésért a polgári hatósághoz folyamodtak, ez alkalommal értesítsék a lelkészi hivatalt is, hogy az egyházi összeadásra bejegyeztessenek.

9. §. Az eddigi szabályoknak megfelelőleg az egyházi összeadással, ezentul is két tanúnak kell jelen lenni.

10. §. Kánonaink, protestáns rendtartásunk törvényei a házasságok egybeadásának rendes helyéül Istennek házáat, a templomot jelölik ki. Lelki gondozói tisztje a lelkésznek azért oda hatni, hogy rendes körülmények között, egyházunk eme rendtartása továbbra is megtartassék. A háznál, a család körében történő esketés ezután is a kivételek közé tartozik.

11. §. Az egyházi összeadás bármely napon történhetik.

12. §. Az állami törvények szerint megkötött és egyházilag is összeadott házasságra vonatkozó adatok, az erre a célra ezután is használható és lelkészeink által eddig is vezetett megfelelő anyakönyvbe irandók be. Az észrevételek rovataiba a polgári anyakönyvvezető által kiadott tanusítvány száma, kelté bejegyzendő.

13. §. Bár a válópereknel a visszaszázasfelek lelkészi beköltetése nem képez többé törvényes kötelet, mindazonáltal, tekintve, hogy a böles és a szeretetteljes lelkészi beköltetés sokszor vezetett és fog vezetni a házasságok bekétségére, ay ilyen értelmű s a cura pastoralis körében eső beköltetést a lelkészek a jelentkezőkkel a jövőben is teljesítsék.

(Folyt. köv.)

## MILLENNIUM.

Augolok a kiállításon. Londonban a napokban alakult egy nagyobb bizottság ezzel a címmel „British Lomisson For the Hungarian Millennium Exhibition”. A bizottság természetesen a magyar millenniumi ünnepek és az ezredéves kiállítás propagálását tűzte ki feladatul, s több ízben nagyobb társaságokat akar össze toborozni, a kiállítás

és Magyarország látogatására. A bizottság élén állanak: Weics, a londoni magyar egyesület elnöke, F. Stockiw ger osztrák magyar főkonzul, J. E buer a magyar egyesület alelnöke és Louis Folbermann titkár. A bizottság még nevesebb kiváló társadalmi pozíciót élvező angol emberekkel bővítte ki magát, és diszelnökökül Teck herceget és a londoni lordmajort választotta meg, akik a tisztelet szívesen elfogadták.

Házi állatok a faluban. Hogy a falu képe minél tarkább, elevenebb, változatosabb legyen, hogy ne csak a mozdulatlan alakok töltsék be, az állatvilág képviselőiről is kellett gondoskodni. Sajnos eleven állat csak kevés lesz, gaionbok a ducokban, tyukok, kakasok, csirkék, kacskák az udvaron, ez az egész eleven állatvilág. De azután galamb lesz annyi, mint a Szent-Márk-téren, s bizonyára akadnak majd itt is, akik valósággal sportszerűen etetik majd a kiállítás galambjait. Kutya macska is lesz a házakban mind a valóságban és mindenhol falun, de persze nem elevenen, mert a legtöbb kutya barap, a macska pedig megszöknek. De azért ahol a számadó juhász beszámol a rovásokkal, ott lesz mellette hűség kutyája, az öreg néni pedig, a ki a padkán sütkérezik, hosszuszörű czirnosát czirogatja. Az istállót, az állat se lehet majd üresen hagyni. Ló, fejőstehén, nagyszarvu ökör, hízó stb. lesz bennök. A kiállított állatokat Dr. Le nd l Adolf műegyetemi tanár preperálja.

## Színház.

Hamupipóke. Ezen színi idényban tegnap volt az első gyermekelőadás. Ha m u p i p ó k e került ez alkalommal színre, bérletszünetben leszállított helyárrakkal. Az előadás a picinyek kedvéért hat órakor kezdődött. A színház felig megtelt nézőkkel kiknek nagyobb részét vidám gyermekek képezték. Kik a bolondos P i n t y ó k e, K a p p a n s a B a r á z d a mókáin józüket nevettek s a felvonások végével mosolygó ábrázattal verték össze apró tenyereiket, s nyílt színre is megtapsolták a rokonszenves H a m u p i p ó k e t. A czimszerepet B o g y ó l l o n k a játszotta kedvességgel és ügyesen.

A mulattatót S á n d o r E. (XIII. Kadu király), K r é m e r (Piatyóke udvarmester), N á d a s i (Kappan miniszter), V a n k (Barázda főlovászmeister) és ifj. N é m e t h (báró Papusházy) szolgáltatták.

génye, akkor is többet ér annál ez a bájós, kis asszonyka.

Dr. Gerei ur meg is mondta:

— Kedves barátom! Irigyeltek a tehetőségédert, de még jobban a feleségédert.

Mariska fülig elpirult és titokban megszorította az ura kezét, mintha mondta volna:

— Látod miattam irigyelnek! Látod, te buksi, én is érek valamit!

És mikor azután aznap éjjel, a bankett után hazamentek, a kis asszonyka nem győzte otthon dicsegni Gereit. Milyen derék, milyen szép ember!

— Még bele talál szeretni édes — tréfálkozott vele a férje.

— Már is szeretem — jelentette ki a kissé bepezsgőzött asszonyka.

Hanem azután ugyancsak hamarosan visszaszavta a szavát, látva férje hirtelen elborult arcát.

A nyakába ugrott összevissza csókolta s így mondogatta:

— Oh, te kis majmom! Hogy tudnék én csak gondolni is másra, mint rád! Hiszen te vagy az én mindenségem! Én drágám, én egyetlenem! Mi az a Gerei? Egy csuf, számár ember hozzád képest! Ki nem állhatom, most már nem is szólok hozzá többet. Még ilyet mertél rólam gondolni!

Utóvégre is a férjnek kellett síró feleségcskáját vigasztalni és kérni őt, hogy valahogy rosszul ne bánjon Gereivel, ha majd meglátogatja őket, mert elvégre is, bár még majd-

nem gyerekember, egyike a legbefolyásosabb kritikusoknak.

— Ugy hallgatnak rá még a deresfejük is, mint valami órákulumra. Tudja isten miért? Talán mert annyit beszélt magyaról, hogy ő milyen sokat tud, hogy utóvégre is elhitték neki. Megy azután jó az alakja, a fellépése. Csak ugy paczkázva beszél mindenkivel és ez imponál. Azután szép lakást tart, uri módon el; pezsgőzik, udvarol, együtt viv egy csomó gavalérral, a czikkeiért alig fizetnek neki valamit, még ő traktálja a helyett a szerkesztőket jófajta lock-kokkal, színházi jegyeket nem kunyerál, redakcióban nem dolgozik, nem lekötöztetette senkinek s az írásának van is valami kis „slif”-je, magyarul nem is tudok erre szót. Párisban tanulta el, a hol kint állt vagy két évig — szóval minden feltétele meg van ahhoz, hogy félelmetes hatalommá nőjje ki magát.

— Okos ember?

— Ostoba a szó igaz értelmében, de modern értelemben nagyon okos, mert mindenkit bolonddá tud tenni s mert a legkönnyebb módon szerzi meg a pénzt.

— Hogy?

— Ne is akard tudni édesem? Csunya dolgokat beszélnek róla. Én nem tudom, hogy igaz-e. De ha csakugyan úgy van, akkor szégyen rá. Azt mondják, hogy valami gazdagnak asszony szeretője van.

— Brr, utálom!

— De azért nagyon kérlek, valahogy ki ne mutasd neki!

Gerei ur pedig talán éppen ekkor álmodozott odahaza arról, hogy lehetne ehhez a kis asszonykához hozzáférni.

Mert ez a jeles ur el nem mulasztotta volna egy szép asszonynak is udvarolni, akivel csak találkozott. Ez pláne a többinél is jobban ingerelte a naivitásával, gyerekes, fiatalosával üdeségével.

Hanem bizony a szép férfi minden terve csütörtököt mondott. Pedig ugyancsak kemény ostromot kezdett, tűzbe vívén férfias előnyeinek kívül minden vakmerőségét és minden arczatlanságát.

De Mariska valóságos hős volt ebben a hadjáratban. Becsületes tisztasága, férje iránti szerelme órási erőt kölcsönzött neki ehhez a harcához.

Pedig nehéz harc volt, mert nem is adhatta ki egyszerűen az utat a vakmerő legénynek, hanem meg kellett hallgatnia forró vallozásait, lázas beszédét s tűrnie kellett, hogy a szép férfi reszkető kezében tarthassa, habár csak pillanatig is kezét. Nem szakithatta ki onnan durván, csak mosolyogva, nevetve, mondhatta neki:

— Jól esik magának, ha a kezemet fogja mert nekem nem esik jól?

Gerei ur lassankint kezdte már elveszteni a türelmét. Körülbelül két év óta járt már hiába Mariska után. Közbe pedig csinálta a reklámokat minden lépten-nyomon a férjnek. Rávette szindarab írására is s a darabját el is fogadtatta a színházban. Már készülődtek is az előadására. Todor Pal naphosszat

Diskrét komikummal játszották meg szerepeiket, kivéve ifj Németh-et, ki minden körülmények között kiállhatatlan tulsásaival.

Bajnóczy Valéria és Galyassy Katalin és Sarolta szerepeiben színtelenkedtek.

Mig Szathmáry (Bájdus herceg) minden hatás nélkül játszott.

Az előadást Krémer Jenő rendezte nagy gonddal.

**Tissay Doss vendégszereplése**

**Miskolcson.** Tegnapelőtt — mint miskolczi tudósítónk írja — Tiszay váratlanul Miskolcra érkezett, s a Leacock nagyhatású Kis Doctor — című énekes vígjátékában, az alkirály szerepét, adta elő. Természetes hogy Tiszay fellépése lázba hozta a publikumot, s szünni nem akaró tapsvihar hangzott el első megjelenésekor a mire valóban rá is szolgált kitűnő alakításával.

**A jövő hét műsora.** Vasárnap Kis molnárné, operette. Hétfőn Traviata, opera. Kedden Tiltott gyümölcs, színmű. Szerdán Ugyanaz. Csütörtökön Nebántsvirág, operette. (Somló (Schaitel) Emma felléptével.) — Pénteken Uj honpolgár, bohózat. Szombaton: Franchon asszony leánya Somló (Schaitel) Emma felléptével. Vasárnap Bányamester operette, Somló (Schaitel) Emma felléptével. Előkészültre kitűzetnek: Velenzei kalmár, Szt. Iváni éji álom. Betyár kendője. Siroki zománcz. Párisi rongyszedő. Segédarabokul kitűzetnek: Az eddig előadott darabok bármelyike.

## Az anyakönyvi hivatalból.

(Születtek decz. 13.)

Zsámbó Kálmán (Mária ref.)  
Szálkai Márton (András ref.)  
Szilágyi István (Mária, Eszter ref. iker.)  
Tóth Kálmán (Gizella ref.)  
Lakatos József (László ref.)  
Bakó István (Julianna ref.)  
Dézsi Sándor (Sándor ref.)  
Bandó György (József kath.)  
Károlyi Sándor (Ilona ref.)

(Elhalálosások 1895. decz. 13-án.)

Katz Frida (izr. 1 napos, velesz. gy.)  
Eöry Sámuel (ref. 50 é. szívszélhűdés.)  
Özv. Kecskeméti Imréné (ref. 62 é. tüdőgümőkór.)

ott ült a színházban a próbákon, Gerei pedig Mariskával. A léha, könnyelmű legény szívét óriási vágyakozás fogta el a szép asszony után. Nem volt ez szerelem, dehog, ahhoz nem volt elég nemes a lelke, hanem csak a sértett büszkeség vágyódása az elégtétel után.

— Az enyémnek kell lennie, ha török, ha szakad! Nem tűröm, hogy így megcsufoljon egy ostoba liba!

Egyszer azután, a Tódor Pál darabja előadása előtt néhány héttel, meg is mondta Mariskának:

— Maga csak nevet. De az nevet legnagyobbat, aki utoljára nevet. A Pál darabjának a sorsa a kezében van. Ha akarom megbukik — ha akarom diadalt arat. Pedig csak a színház a dicsőség útja. Ha minden évben csak egy darabot ír, boldogulhat s híres ember lehet belőle. Regényeket, meg társulatokat firkálni nem ér semmit! Az írói dicsőség a színpadnál kezdődik. S rajtam áll, hogy Tódor Pál haladjon-e ezen az úton, vagy elbukjék, mielőtt megindult volna! Csak egy pír, csak egy parányit szeressen! Csak egy vigasztaló szót adjon! Reménységet, hogy hálás leszek.

Erre természetesen csak az a mondanivalója lehetett szegény, vérgig sértett asszonynak, — hogy kikergette a haszontalan frátert...

Hanem a férjnek nem merté elmondani Minek is — gondolta — hogy összevesszenek

## Ujdonságok.

### Csokonai-kör felolvasó estélye.

Ami irodalmi társaságunk hamar megtalálta az utat, mely a nagyközönség szívéhez vezet. Nemcsak áldásos működésével, melyet úgy az irodalmi, — mint a társadalmi téren fejezett és fejt ki hatványozott szorgalommal, hanem hazafias szellemtől áthatott, lelkes tevékenységével is méltán rászolgál a legnagyobb elismerésre.

Diadalmasan küzdött meg legnagyobb ellenségével, a közönyttyel.

A tegnapi estély, ez idén már a második, nemcsak magas irodalmi színvonalon állott, hanem még actualis is volt.

Városunknak ezen második irodalmi és művészeti estélyéről szóló tudósításunk a következő:

Szorongásig megtelt tegnap délután a debreczeni ev. ref. főiskola díszterme a legelőkelőbb közönséggel, hogy a »Csokonai-kör« által nyújtandó művelésben részesülhessen. A felolvasó estély programja bármennyire kitűnő volt is, mégis az eredményt bátran elmondhatjuk, hogy minden várakozást felülmúlt.

A program első száma Eötvös K. Lajos, kir. tanfelügyelő szabad előadása volt: »Színházi műsor a millenium idejében« címmel a jelenvolt közönség osztatlan tetszése mellett kelt ki a színgazgatók üzleti szelleme ellen, melylyel a magyar tárgy s történeti háttérrel bíró színműveket leszorítják a repertoírról és kizárólag a modern francziás és franczia vandeuille-eket kultiválja.

A millennium idejére ő azt kívánja, hogy a színgazgatók magyar nemzeti irányu s történelmi tárgyú darabokat hozzanak színre s ezzel is hozzájáruljanak az ezredéves ünnepély nemzet nevelő hatásának biztosításához. Ő maga is megpróbálkozott — mondá szerényen — egy ilyen hazafias irányu és történeti háttérrel bíró színmű írásával, és gyönyörű részleteket olvasott föl »Uj világ« című népszínművéből, a melynek háttere a szabadságharcz. A közönség látható élvezettel hallgatta s hálás tapsviharral köszönte meg a bemutatott színműnél szebb jeleneteket, toborzó és más dalokat, a melyekből a legszebbeket a szerző szíveségéből karácsonyi számunkban mi is be fogjuk mutatni olvasóinknak.

A műsor második számát Otrókocsi Vég Vilma kisasszony, a színművészeti

akadémia végzett növendékének szavalata képezte. Petőfi Sándornak a »Szerelmes tenger« című költeményét adta elő diákréten, tapintatosan s nagy drámai hatással. Otrókocsi Vég Vilma, az ev. ref. egyház algondnokának s a függetlenségi párt előkelő tagjának kedves megjelenésű és nagytehetségű leánya valósággal frappírozta a közönséget. Perczekig tartó éljenzés és taps jutalmazta kitűnő előadásáért.

A kisasszony tehetsége már nem ismeretlen a debreczeni közönség előtt, mert volt alkalma a színművészeti akadémia vizsgáiról, melyeken a kisasszony mindig kitűnő, lapunk útján is értesülést szerezni városunk fényes tehetségű növendékének sikereiről. A kisasszony organuma valóságos kincsébánya, melyet bün paragon hevertetni s nagyon óhajtható volna, hogy Komjáthy Janos a debreczeni színház igazgatója ne engedné városunk nagytehetségű szülöttét más társulathoz szerződni.

Egykor a mi városunk szolgáltatta az országnak az elsőrangú művészeket és művésznőket, a debreczeni színpadon nem egy fényes tehetség kezdte pályafutását, — méltánylandó volna tehát, hogy Otrókocsi Vég Vilma kisasszony is a debreczeni színpadon kezdje meg pályáját, melyhez nagy reményeket fűzünk s fényes jövőt jósolunk a most még szárnyát bontogató tehetségnek, de már is benne látjuk a jövő nagy művésznőjét, ki nemcsak a debreczeni közönségnek, hanem az országnak dédelgetett kedveacze leend.

A felolvasó estély programjának utolsó pontjával dr. Komáromi Sándor orvos városunk társaséletének kedveacze kiváló tehetségű zongora virtuóz, felolvasása volt felvéve. A zene eredetéről és fejlődéséről tudományos alaposítással, mely tanulmányra valló következetességgel megírt értekezését zajos tetszéssel fogadta a közönség.

A kitűnően sikerült felolvasó estély este 7 órakor véget ért.

Elmulasztatlan kötelességet vélünk teljesíteni akkor, midőn főt. Kiss Áron ev. ref. püspök ur szíves jóindulatát, melyet a missziót teljesítő társaság iránt tanúsított, kiemeljük; ugyanis a főiskola nagy termét ő volt kegyes átengedni a Csokonai körnek. A terem felkészítése és czélszerű berendezése nagy. Sass Béla akad. igazgató ur érdeme.

\* **Intimitásleletek.** Az ev. ref. templomokban f. hó 15-én, vasárnap az istenitiszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: A nagytemplomban Kiss Albert lelkes,

— Az a gazember csinálta az egészet!  
— Kicsoda?  
— Gerei. Megmondta előre, mikor kikergettem!

Az asszonyka bánta már a kimondott szót; de hiába. El kellett neki mondania az egész jelenetet.

S harmadnapra csakugyan átlőtt mellet hozták haza a férjét. A golyót kivették ugyan a melléből, de a kis vézna ember nem bírta el az óriási vérvesztéséget. Belehalt.

S az emberek még ramondták, hogy megérdemelte a sorsát, mert kicsoda szemtelenség az, kihívni azt, a ki megírja őszintén és becsületesen a maga véleményét!

Gerei ur maga is elmondta, hogy nagyon sajnálta, hogy így történt a dolog, mert neki szegény Tódor jó barátja volt, de elvégre nem tűrhette el, hogy amiért a darabjáról igazságosan írt, hát azért az őt összevesszen berezze!

Sőt akadtak, a kik ünnepezték is Gerei urat, mint a kritika szabadságának hősi védelmezőjét.

Csak az a szegény nyomorulttá tett fiatal asszony, az irt hozzá örületes fájdalomnak első felhevülésében egy irtózatossá hangu levelet — hát arról sem tudott senki sem s Gerei urnak volt annyi esze, hogy nem dicsekedett vele.

Pedig egyébként a hölgyek leveleivel szokott volt dicsekedni.

a kistemplomban Némethy Lajos lelkész, az ispotály templomban K. Tóth Kálmán lelkész, a Kossuth-utcai templomban Ferenczy Imre s. lelkész. Az ág. ev. templomán Materny Lajos lelkész végzi az istentiszteletet.

**A kereskedelmi és iparkamara záróülése.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara ma délelőtt tartotta évi rendes záróülését a városháza nagytermében. A gyűlésen Sesztina Lajos elnököl, s megjelentek dr. Király Ferencz országgy. képviselő, Grünvald József, Zádor Lajos és mások.

**\* Karácsonyi szünet a debreczeni jogakadémián.** A Debreczeni Reggeli Újság, vagy benne valamely vakációzni szerető fiatal ember ugyancsak hosszú, több mint három heti karácsonyi szünetet akart a debreczeni joghallgatóknak, mely a nevezett lap szerint, e hó 14-től 1896. január 6-ig terjed. Az akadémiai tanács nem volt ily kegyelmes, mert annak határozata szerint e hó 17-től bezárólag jövő hó 3-ig tart a karácsonyi vakáció.\*

Egy jogtanár.

**Öry Sámuel temetése.** A hirtelen elhunyt Öry Sámuel volt árvsz. h. elnök temetése ma délután ment vége az elhalt Vár-utcai lakásától. A temetésen a rokonok, jó barátok és ismerősökön kívül megjelent a város tisztikara teljes számban. A háznál K. Tóth Kálmán mondott rövid imát, mely után a holttestet a Kossuth-utcai temetőbe vitték és helyezték örök nyugalomra. Koszorút helyeztek koporsójára családján, rokonain kívül Debreczen szab. kir. város tisztikara árvaszéke és rendőrsége. Áldás poraira!

**\* Fülleres füzetkék.** A Hajdumegyei Fülleres füzetkék. által kiadandó fülleres füzetkék. ny má-át Hoffmann és társa nyomdaja, lapunknak kiadói vállalták el s eziránt a szerződést már Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelővel meg is kötötték. Az óriási időt igénylő munkához Hoffmann és társa nyomdájában már hozzá is fogtak.

**\* Elmaradt ováció.** Soha sem produkált Miskolc városa anyai vehemensültséniát, — miskolci tudósítónk konstataciója szerint — mint az idén. Ujabbán a polgármesternek tervezett fényes elégtételt azon sérelemért, a melyet a főispán rajta elkövetett. A tegnapi közgyűlés oly lelekemelő volt, amikor a polgármesternek egyes testületek fejei bizalmukat és tántoríthatlan ragaszkodásukat tolmácsolták. Holnapra egy nagyszabású faklyás menetel szerveztek, a mi avatatlán elemek közbelépése folytán elmarad. Milyen diszsonánzia szellője hatja át a lakosságot — írja tudósítónk, — a melynek türelme cseppenként fogy.

**\* Értesítés.** Az iparos segédek és tanoncok készítményeiből; az ezredéves kiállítás alkalmával rendezendő időleges kiállításban való részvétel céljából a felhívás már közöltetvén, ezennel értesítjük az érdekelteket helybeli iparos segédek és tanoncokat, hogy az ezen időleges kiállításra vonatkozó bejelentő ívek Dóczy Cedeon urhoz, mint az iparis-kola igazgatójához; Fazekas Sándor főreáliskolai igazgató urhoz, mint az iparos segédek szakrajztanfolyamának vezetőjéhez; továbbá a helybeli iparos ifjuság önképző egyletéhez megküldettek. Nevezett urak és illetve az iparos egylet készséggel fogadják el bejelentéseket. De elfogad jelentkezéseket a kerületi kiállítási bizottság irodája is (kereskedelmi és iparkamara helyisége, hatvan-u.) ahol egyúttal a kiállításra vonatkozó minden szükséges felvilágosítás a hivatalos órák alatt készséggel adatik meg. Debreczen, 1895. decz. hó 13-án. A kerületi kiállítási bizottság.

**\* A debreczeni iparos ifjuság önképző egyletének vigalmi szász bizottsága teljes odaadással fáradozik azon, hogy e hó 26-án a Bika szálloda dísztermében általa tar-**

\*) A »D. R. U.« most is nagyot akart mondani, pedig ez nem afféle »Feltámadt halott.« Az ilyen hírekből nem szokás szenzációt csinálni, mert ezzel csak a joghallgató ifjuságot vezeteli félre.

tandó bált, az azon résztvevő nagyközönség teljes meglepedésére rendezhesse. Bizottsági gyűlések, értekezletek tartása napirenden van, melyeken a rendezősegi tagok újabb és újabb javaslataikat terjesztik elő s ajánlják elfogadásra. Igen érdekes intézkedése a bizottságnak egyebek közt az is, hogy a kibocsátott meghívók mindenikével, a szálloda derek bérloje, Tatar Péter által össze állított ételek és italok árjegyzékét nyomtatásban elküldötte oly célból, hogy annak birtokában alkalom adassék a résztvevők mindenikének a költségvetés előleges elkészítésére. Tánczrendek Bécsből vannak rendelve oly kiállítással, hogy azok izlés és elegancia tekintetében semmi kívánni vaslót maguk után nem hagynak. A város önálló nagyiparosainak nejei külön felhívással lesznek megkeresve s kértnek fel a bizottság által a belépti jegyeknek ismerőseik körébeni elárúsítására. A rendező bizottság tiszteletbeli leánytagjai Kiss Sándor b. elnök vezetése alatt holnap d. u. tartják értekezletüket az egylet n. hatvan-u. helyiségében, hogy a bál sikere érdekében a maguk részéről is minden lehető meglepedésnek.

**\* Ügyvédi iroda helyiség változtatás.** Kovács Gábor ügyvéd, a piac-utczán levő Tisza-palotától irodáját a nagyváradi utca 2212 sz. házába tette át.

**\* A »Zion« betegsegélyző egyesület zászoló bizottsága holnap, vasárnap, a Frohner szálloda éttermében halesélyt rendez.** Az estély sikerét biztosítja az a körülmény, hogy az eladott vacsora jegyek száma már is jóval fölülmúlja a százat. Az estélyen bemutatják a Zelinger Ede által művésziessé elkészített zászlorajzot is. A kik tévedésből meghívót nem kaptak, csak sziveskedjenek jegyeiket megváltani a zászolóbizottság elnökénél Schwarz M. L. urnál, mert az estélyre más-különböen idegeneket is szivesen lát az elnök.

**— Hirdetés.** A sertésvesztől ez ideig teljesen mentes debreczei sertés állománynak a vesztől megóvása tekintetéből — városunk határterüle ére vidéki helyről a sertésbehajtást és szállítást mai naptól 1895. év decz. hó 31-dik napjáig bezárólag eltiltottuk. Rendőrségi hatóság a leg szigorubb ellenőrzésre utasítottat. A tilalmat áthágók a sertések visszautasításán kívül az állat egészségügyi törvény értelmében fognak büntettetni. Debreczen, 1895. december 13. A városi tanács.

**A debreczeni második sertesvágó ipartársulat 1896. évi január hó 4-én, a »Koroná«-hoz címzett vendéglő nagytermében zárkörű tánczvizalmat rendez.** Belépti-jegy személyenként 1 frt. Páholy-jegy személyenként 1 frt. Páholy-jegy külön váltandó. — A zenét Veres Tóni kitünő zenekara szolgáltatja. Kezdeté hét órákor. A tiszta jövedelem az ipartársulat saját pénztára javára fordittatik. Felülfizetések köszönettel fogadjatnak s hírlapilag nyugtáztatnak.

**\* Nyilvános számadás a debreczeni Zenede és Fröbel egylet javára f. hó 7-én tartott tombola estély pénzeredményéről:** Bevétel 945 db. tombola jegy 283 frt 50 kr. 260 db. belépti-jegy 390 frt. felülfizetések 30 fr. 80 kr. összesen 704 frt 30 kr. Kiadások terembér 50 frt, tombola tárgyak 256 frt 59 kr. nyomtatványok 53 frt 95 kr. lottó s rendőri díj 28 frt. bélyegek 15 frt 40 kr. zene 20 frt, vegyes kiadások 16 frt 28 kr. összesen 440frt 22 kr. tehát tiszta bevétel 164 frt 08 kr. melyből 132 frt 04kr a zenedének, ugyanannyi a Fröbel gyermekkert egyletnek jut. Felülfizettek: Steinfeld Mihály 10 frt Varga Károlyné 3 frt., Kovács Lujza 1 frt Vágó Andorné 2 frt, Dr. Popper Alajosné 2 frt, Dr. Balkányi Miklósné 2 frt, Szebnát Lajos 1 frt Sesztina Lajos 3 frt, Jeney Béla 1,50 Kardos László 4 frt., tőbben 1,40, együtt mint fent 30 frt. 80 kr. Fogadják a jöltevők a ket egylet nevében kifejezett hálás köszönetünket. Debreczen, 1895. Decz. 14. Tóth Béla zenedei pénztáros, Márton Imre, Fröbel-egy et pénztára.

**\* Hangverseny.** A cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara f. évi december hó 15-én a Merzít-fürdő dísztermében hangver-

senyt tart melynek műsora a következő: 1. Induló. 2. Nyitány az »Indigó« ból: Strausztól 3. A »mima enekes« valcer: Andretól 4. Ábránd a »Traviatta« operából: Verdítől. Sünet után: 5. Nyitány a »Varázsfuvola operából: Mozarttól. 6. »Le Césir« romázc: Bachtól. 8. Magyar Ábránd: Bachtól. 8. »Adèle« polka mazur: Niegitől. 9. Induló. Kezdeté délután 4 órákor, vége este 6 órákor.

**\* Egy magyar munkás találmánya.** A szegedi polgármesteri hivatalba betoppant tegnapi egy munkásember, nagy dobozzal a hóna alatt, melyben egy gépezet volt. Szabó Ferencznek hívják a munkást, aki, állítása szerint, olyan gépet készített, mely sűrített levegővel dolgozik s arra való, hogy kiszorítsa a gőzt. Az egyszerű ember, a ki iskolába alig — járt mint a Sz. N. írja — vasból maga készítette, maga konstruálta a gépet, melynek szerkezetét és kivitelét nem győzték eléggé bámulni. A paraszt Edison még vasuti napszamos korában kezdett foglalkozni azzal a gondolattal, hogy feltalál egy levegővel sűrített gépet, melynek tervrajzát is mellékelte. Rengeteg fáradságába és munkájába került neki ez a munka s mikor elkészült vele, behelyezte egy nagy skatulyába, — a melyből csak a gépnek fekete kereké látszik ki. Szabó Ferencz a géphez mellékelte rajzokkal akarja bizonyítani, hogy az ő levegővel működő gépjét használták a vasuti-, hajó-, és a fekvő gépek. Anyagi támogatást kér a tanácstól, hogy e találmányát nagyobb alakban is megkonstruálhassa. Pálffy polgármester megígérte neki, hogy a gépet alaposan megvizsgálattatja s ha a szakértők használhatóknak állítják, számíthat a város támogatására.

## Táviratok.

### A főrendiház ülése.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, decz. 14.

Ülés kezdete d. e. 11 ó.

Elnök: Szilágyi József.

A főrendiház ma tartotta meg hosszú szünet után első ülését.

A napirend előtt elnök bejelentette Jankovich főrendnek a csak nem régiben bárói rangra emelt főurnak halálát.

A főrendiház jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét a haláleset felett.

A napirendbe felvett apróbb ügyek elintézése után Rudnyánszky József báró elfogadásra ajánlotta az indemnity tjavaslatot melyet a képviselőház elnöksége terjesztett a főrendek elé.

Gróf Zay Miklós és gróf Zichy Nándor megszavazzák ugyan az indemnityt, de kijentik, hogy nem bizalom.

Zichy Nándor a kormány szeméreteti a választási visszaéléseket, melyek az utóbbi pótválasztásoknál voltak tapasztalhatók.

Bánffy Dezső miniszterelnök kikelt Zichy Nándor gróf gyanúsításai ellen, s a néppártira hárítja a választási visszaélések vádjait.

Az indemnity törvényjavaslatot ezután elfogadták.

Ugyszintén a többi apróbb javaslatokat is.

Ülés vége délután egy órákor.

### Kiegyezési tárgyalások

Bpest. decz. 14. (A »Debreczeni« eredeti távirata.) Daniel Ernő kereskedelemügyi és Drányi Ignác földmívelésügyi miniszterek a ma reggel induló gyorsvonattal Bécsbe utaztak, hogy az osztrák ressort-miniszterekkel megkezdjék a kiegyezési tárgyalásokat.

Lukács László pénzügyminiszter pedig — mint a kormányhoz közel álló körökből kiszivárgott — csak a jövő hét elején követi miniszter társait Bécsbe, hogy résztvegyen az osztrák pénzügyminiszterrel együtt a kiegyezési tárgyalásokon.

**Elhunyt bibornok.**

Budapest, decz. 14. (A Debreczen ered. távirata.) **M e l c h e r s** biboros érek XIII L e ó pápa bizalmas embere ma hajnalban Rómában meghalt. Temetése kedden lesz nagy egyházi pompával.

**Csehország új tartomány marsallja.**

Budapest, decz. 14. (A Debreczen ered. táv.) Ő Felsége **Lobkovitz György** herceget Csehország tartomány-marschalljává nevezte ki. A kinevezés az osztrák hivatalos lap legközelebbi számában jelenik meg **Brandis** grófnak tartományi főnökké való kinevezetésével együtt.

**Szerkesztői üzenetek.**

**Varga Deak Miklós.** Köszönettel vesszük szives tudósításait és kérjük, hogy továbbra is küldje be azokat. Szives kérését a kiadóhivatal csak újjérkor teljesítheti, addig is elnézését kérjük: Üdvözlét.

**Debreczeni városi színház.**

*Idény bérlet. 65. Páratlan bérlet 65.*

Vasárnap, 1895. december 15-én.

**A kis molnárné.**

Operette 3 felvonásban. Irtá: **Hoyanovits.**

(Rendező: **Krémer.**)

Hétfőn, 1895. december hó 16-án.

**TRAVIATA.**

Opera 4 felvonásban.

**Nyiltér.**

Báli selyemszövetekett 35 krtól 14 frt 65 krig méterkint — valamin fekete, fehér, színes, Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterkint sima, csikos, kockázott, mintázottak, damaszt s t b. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 szín és mintázatban s. a t po tabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat posra fordultával küld: Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

**LEGALKALMASABB**

karácsonyi és ujévi  
ajándékok



férfiak  
részére

**SCHWARTZ DÁNIEL**

tajték pipametsző  
és dohányzó eszköz  
különleges üzletében, a Bika-  
szálloda épületében kaphatók.

Karácsonyi ajándéktár-  
gyak és gyermekjátéko k  
legolcsóbban  
kaphatók Baum Miksánál.

**Kiadó  
tanyaföld.**

12 és fél nyilas a kiselepen,  
gazdasági épületekkel ellátva,  
1896. évi szeptember 1-sőtől  
kiadó.

Értekezhetni Vár-utca 356.  
szám.

**Malatinszky Ferenczcel,**

**HIRDETMÉNY.**

**A „debreczeni ipar és kereskedelmi bank“**

közhírré teszi, hogy a nála elhelyezett

és ezután elhelyezendő könyvetétek után

1895. november hó 1-81

**5% betéti kamatot fizet.**

A magy. osztalysorsjáték nyereseményei minden levonás nélkül fizettetnek ki.

Debreczen, 1895. október hó 26-án tartott üléséből

Az igazgatóság.

**COGNAC**  
**CZUBA-DUROZIER & C<sup>IE</sup>**

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenhol kapható.

Vezérgyórnok: **RUDA és BLOCHMANN**, Budapest és Bécs.

**A Richter-féle Horgony-Köépitőszekrények**

mint azelőtt páratlanok a maguk ne-  
mében; három éven felül gyer-  
mekek számára a legkedveltebb  
karácsonyi ajándék. Olcsók, mivel  
sok éven át eltartanak és mind-  
dig kiegészíthetők és nagyobbít-  
hatók. A ki ezen a maga  
nemében páratlan játék és foglal-  
koztatásért még nem ismeri, az  
rendelje meg az alatt jegyzett  
cégől az új, gazdagon illusz-  
trált árjegyzéket, mely bér-  
mentve szót küldetik. Bevásárlás alkalmával  
határozottan: **Richter-féle Horgony-Köépitő-  
szekrény** kérendő és minden egyes szekrény  
„Horgony“ gyárijeggyel, mint nem valódi,  
keményen visszautasítandó; a ki azt el-  
mulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű  
utánzatot. Megjegyzendő, hogy csak a  
valódi Horgony-Köépitőszekrények tervszerűleg kiegészíthetők és hogy elnézésből  
bevásárolt utánzat mint kiegészítés teljesen értéktelen volna. Azért csak a híres  
valódi szekrények elfogadandók, a melyek 40 kr., 75 kr., 90 kr. összesen 6 frt-ig  
és magasabb áron

a finomabb játékszerüzetekben készletben vannak.

Új: Richter-féle Türelmi játékok ú. m.: Ne oly hevesen, Columbus tojása,  
Villámhárító, Gondűr, Fejtörő stb. Egy játék ára 35 kr. — Csak a „Hor-  
gonnyal“ ellátott játék valódi!

**RICHTER F. AD. és társa.**

Első ceztr. magyar. ceáz. és kir. szabadalm. köépitőszekrénygyár.  
Iroda és raktár: 1. Nibelungg. 4. BÉCS, gyár: XIII/1 Hietzing  
Rudolstadt (Thür.), Olten, Rotterdam, London E.C., New-York, 215 Pearl-Street.

! Legszébb karácsonyi ajándék!!

Nemes harzi kanári-énekesek.

Legfinomabb Ralli-Andreasbergi kintutott szár-  
mazásnak.  
Székely: Utánvét, 8-20 márkáig, öt napi  
próbatud. Kicsérítés szabad. Prospektus, ápolás in-  
gven. W. Hoering, St. Andreasberg (Harz) 427.

8 évre bérbe adó

170 cat. prima föld épületekkel együtt  
egy óra járás a várostól. Értekezni Tu-  
ray Farkas hirdetési irodájában.



## *Kedvező alkatom!*

### *Leszállított árak!*

*egy divatos téli kabát szövet béléssel*

*7 frttól feljebb.*

*egy elegáns sima posztó kabát*

*9 frttól feljebb.*

*egy finom préselt Plüsch kabát*

*10 frttól feljebb.*

*egy vattirozott félrad angorával*

*15 frttól feljebb.*

*egy szőrme caracul gallér*

*12 frttól feljebb.*

*egy jó meleg gyermek köpeny*

*3 frttól feljebb.*

*egy elegáns diszitett női kalap*

*2 frt 50 krtól feljebb.*

*Remek modell darabok félárban.*

## *Rózsa Lajos*

*női divat-termében, Debrecsen, Kistemplom-bazár.*



12051



Cs. és kir. szab.

## VIKTORIA kézi himzőgép

egyedüli képviselője

**Neumann Lászlóné**

kisvárad-utoza 2100, hol mindenki oktatást nyerhet.



Mivel a **rum és cognac** elárulásaival nem szándékozom tovább foglalkozni, addig, míg a készlet tart, igen

## finom ó rum és cognac

üzletemben gyári árban kapható

**KOHN HENRIK**

fűszer nagykereskedő

Debreczen, rozsa-tér 12.

Finom **petroleum nagyban és kicsiben** eladás.

N-Hatvan-utca, **Koszorús** ház.

## Hirdetmény.

V. b. Stern Herman esődhitelezői választmánya a f. évi december hó 9-én tartott ülésén a esődtömeghez leltározott s még meglevő cipő árúknak zárt ajánlati verseny útján beendő eladását határozván el: felhívom a venni szándékozókot, hogy ezen összesen 1700 pár különböző női, férfi- és gyermek cipő és eszímákból, úgy szintén csekély részben cipő lakk és kenőcsök stb.-ből álló, a esődlettár 186-210, 220-309, 320, 322, 323, 325-342, 360, 375-408, 418-476, 494, 500, 501, 504-564, 571-616, 619-631, 634, 635, 638-654, 656-659, 662, 666, 668-708, 712-715, 727, 733-736, 739-749. tételei alatt összeirt s a 321, 478, 505, 632 tételek maradványából álló árúkészletre vonatkozólag, mely árú összes beszerzési ára 4049 frt 73 krt tesz ki, zárt ajánlataikat, a kitett érték 10 %-ának 404 frt 97 krnak biztosítékul letétele mellett, nálam (Piacz-utca 2143 sz. a. 1. emelet) a f. évi december hó 19-ik napjának d. u. 5 óráig adják be.

Az ajánlatok felett a választmány az ajánlatok beadását követő naptól számítva 5 napon belül fog határozni, ajánlat tevőt tehát ajánlata ez ideig kötelezi; azon ajánlattól azonban, melyet a kitűzött idő alatt a választmány elfogad, ajánlat tevő vissza nem léphet. A választmány fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok felett teljesen szabadon határozhasson.

Az, kinek ajánlata elfogadott, az árú készletet, úgy a mint az a piacz-utczai 2146 számú háznál levő üzlethelyiségben van, legkésőbb a f. év utolsó napjáig átvenni s a vételárat lefizetni tartozik. Ha ezen kötelezettségeinek eleget nem tesz, jogában áll a választmánynak, vevő költségére a megvett árúkat értékesíteni, mely esetben a biztosítéki és befolyt vételári összegből ajánlat tevőt, csakis az összes értékesítési költségek és megajánlott vételár levonása után fennmaradt összeg fogja megilletni, ha pedig a szükséges összeg be nem folyt, a különbözetet megtéríteni tartozik.

Az eladásra kitett árú a piacz-utczai 3321 számú háznál levő üzlethelyiségben, a esődlettár pedig irodámban megtekinthetők! ugyanitt egyéb ide vonatkozó felvilágosítások is megadatnak.

Debreczen, 1895. decz. 13.

**Dr. Tüdös László**

ügyvéd,  
esődtömegvezetők.

Üzlet teljes feloszlása miatt

hatóságilag engedélyezett

# VÉGELADÁS

mélyen leszállított árak mellett

**KISS LAJOS**

női divat, vászon és rövidáru üzletében,  
**TISZA PALOTA.**



## Figyelemztetés!

Tévedések és félrevezetések kikerülése végett a nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy a harmincz év óta fennálló cégünk alapító főnöke idősb Dietrich Emil ur, ki az 1865-ik évben a Dietrich és Gottschlig cég neve alatt a székesfőváros első tea és rum üzletét nyitotta, a rész tulajdonos Gottschlig József ur elhunyt és az elhunyt törvényes utódjának, feleségének, a társ-szerződés értelmében a cégből való önként kilépése után, a

**DIETRICH és GOTTSCHLIG**

cég összes áru, üzletei és ingatlanai, fenti cég egyedüli törvényes jogutódjaira

**DIETRICH és FIA**

csász. és kir. udvari szállítók (tulajdonosok idősb Dietrich Emil és ifjabb Dietrich Emil) birtokába ment át.

Minden egyéb, fenti Dietrich és Gottschlig céggel semminemű összefüggésben levő egyének és ezek áru czimkéinek utáztatai előtt az igen t. közönséget saját érdekében tisztelettel figyelmeztetni bátrak vagyunk.

Kiváló tisztelettel

# DIETRICH és FIA

ezelőtt Dietrich és Gottschlig

cs. és kir. udvari szállítók,

tea, rum, cognac és palaczkör nagykereskedők

**BUDAPESTEN.**

Központi iroda: IV. Régi posta-utca 10. sz.

IV. váci-utca 15. sz. „Peking városához”,  
a korona kávéházzal szemben.

IV. Nagy-tér 1. szám „A tea növényhez”,  
VI. Andrassy-ut 33. „Moszkva városához”,  
Andrassy-ut és nagymező-utca sarkán.

Átviteli pinczék és raktárak: saját telepükön X. Kobánya, füzér-  
utca 30. szám, (saját ház.)

Városi palaczkör raktár: IV. aranykő-utca 1. sz.

Telephon 61-18.

Sürgönczim: **Dietrichfi** Budapest.

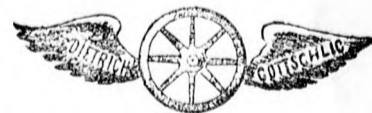
Közvetlen behozatal kínai, indiai és orosz Karaván teák,  
Jamaica Antilla, Brazíliai, Cuba rumok, franczia cognacok és külön-  
féle legfinomabb likőrökből.

Kiválóan ajánljuk utóérhetetlen és 30 év óta közkezdveltség-  
nek örvendő tea vegyitekeinket, mint: Mandarin-, Császár-,  
Moszkvai-, Király-, Victoria-, Peking- és Udvari vegyitekeinket  
(különböztet o. é. 3 füttől 12 füttig.)

**BRAZILIAI RUM**

cégünk törv. védett különlegessége.

**VEDJEGYÜNK**



Szányas kerék!

Szányas kerék!

1<sup>1</sup>/<sub>10</sub> liter tartalmu palaczk frt 1.50

1<sup>1</sup>/<sub>20</sub> „ „ „ „ 1.25

7<sup>1</sup>/<sub>30</sub> „ „ „ „ 1.00

Jamaica Rum, 7<sup>1</sup>/<sub>10</sub>, 7<sup>1</sup>/<sub>20</sub>, 7<sup>1</sup>/<sub>30</sub>, 7<sup>1</sup>/<sub>40</sub>, 7<sup>1</sup>/<sub>50</sub> literes palaczkokban 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub> krtól  
frt 6-ig.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Bizományi raktár Debreczenben:  
**RAICS GYULA** urnál



Első debreczeni női kézimunka ipar.

# NŐI KÉZIMUNKÁK,

rajzolja, megkezdve és montirozva, valamint

## himzéshez való anyagok

legnagyobb választékban kaphatók

# Steiner és Wittmann

DEBRECZEN, Főpiacz, főposta mellett.

Előnyomda.

Rajzterem.

Legesinosabb

legcélszerűbb

és

legolcsóbb

karácsonyi és újévi

ajándék

tárgyakat

ajánl



**MOCSÁRY LAJOS ÜVEG ÉS PORCELLÁN KERESKEDŐ**  
a Bika szállóval szemben.

Nagy

választék

**Ditmár**

gyártmányu

függő

**lámpákban**

a legolcsóbb

árakban.

**A ki köhög** vegye a

hirnevesen elösmert és mindig megbízható

**KAISER  
mell-czukorkát.**

Segít köhögés, rekedtség, mellkatarrhus és elnyálkásodás ellen

Számos nyilatkozat által legjobb és legolcsóbbnak elösmerve.

Csomagokban á 10 és 20 kr.

**Biztos hatást**

gyakorolnak a bevált és nagybecsü

**KAISER**

**Prominczli-Caramellái**

étvágytalanság, gyomorfájás és elrontott gyomor ellen. Valódi csomagokban Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL gyógyszerárában.

### Tessék megnézni

raktáramat, válasszon a tulhalmozott árucikkekből: mindennemű chifont, asztalterítők, asztal-garnitúrák, függönyök, szőnyegek, nagy téli posztó kendők, férfi posztó és bőrcsizmák, gyermek lakcsizmák, és czipők, női bőr- és posztó-czipők, rövid-, szövött és játékaruk, tajtékpipák és szivar-szipkák, creton-, glott és selyem esőernyőket

**megtetszik látni,**

hogy alkalmasabb karácsonyi ajándékot keresve sem talál, mert a városházát, a hol üzlethelyiségem van, építeni fogják, míg őrjási raktáram tart

**minden cikk**

felette olcsón megszerezhető.

## Schönberger Vilmos

a városháza alatt.

### Kukoricza-morzsolók.

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

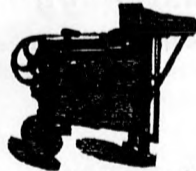
**G a b o n a - r o s t á k,**

**Konkolyozók (trieurók);**

kézi kezelésre való

**Széna és szalmasajtók**

fekvően vagy kocsira szerelve



**Takarmány-füllesztők,**

Szállítható **takarék-főző-üstök** takarmány stb. részére.

**S z e c s k a v á g ó k,**

**Répa- és burgonyavágók,**

**D a r á l ó k.**

elismert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek

## MAYFARTH Ph. és Társa

cs. és kir.

kiz. szab.

gazdasági

gépgyárában.

**Bécs, III, Taborstrasse 76 sz.**

Arjogysák ingyen. — Képviselek felvételnek.

15821

Szives tudomására hozom  
a tisztelt közönségnek, hogy

### **Könyvkötészetemet**

megboldogult férjem halála  
után is folytatom és bármiféle  
**Könyvkötészeti munkát**  
valamint

### **szalag-nyomást**

is, készséggel elvállalok és pon-  
tosan teljesítek.

A n. érdemű közönség becses párt-  
fogását kérve maradtam tisztelettel  
Debreczen, Darabos-utca 1011.

**özv. Báthory Imréné**

## **KÖHÖGÉS,**

rekedtség és elnyálkásodásnál

a torok és légzési szervek

**MINDEN ZAVARAINÁL**

melegen ajánljak

# **E G G E R**

kitünő hatásu

mellpasztilláit.

Kaphatók 25 és 50 kros eredeti do-  
bozokban, minden gyógyszerárban és  
nevezetesebb gyógy-fűszerüzletben.

Fő- és szétküldési raktár

## **E G G E R A. és FIAI**

Nádor-gyógyszertára

**BUDAPEST, Váci-körút 17.**

# **BOROK**

**még a phylloxera pusztítása előtt**

beszerzett nagy mennyiségű

## **borgyűjteményemnek**

raktárát lejjebb szállítani óhajtom, e célból a Swetits-házban levő pinczéből is  
megkezdem az elárusítást és a ki az

Érmelléki borok fénykorát

élvezni óhajta, az tekintse meg e pince 300 hektoliter **bakatorjait** a 60-as év-  
től a 80-as évek közepéig termelt **kitünőségeit** e pinczében, ezenkívül Erdélyi  
Badacsonyi, Hegyalja, Szegzárdi és más nevezetes bortermő vidékeknek különleges  
fehér és vörös borait.

Együttal ajánlom a Dragotto és Szikszay-féle pinczéimben felhalmozott Érmelléki  
és Erdélyi csemege- és asztali boraimat: ezen borokból üzletemben úgy palaczkok-  
ban, mint kimérve mindig készletet tartok, jutányos árt és pontos kiszolgálást  
biztosít

## **KACZ LAJOS**

**borkereskedő.**

Pinczéim délután 2-3-ig mindenkor megtekinthetők.

Egy csomag élesztő 24 kr. ismételadónak 20% engedmény.

## **Figyelmeztetés.**

A t. cz. háziasszonyok b. figyelmét ezennel van szerencsém  
a Berger-féle **élesztőre** felhívni, melynek gyártmánya, a helybeli  
piacon már évek óta egyedül általam árusítatik, ugyanitt nálam  
beszerezhető kitünő minőségű **pitlélt rozsliszt kenyérnek**,  
továbbá valódi **István-gözmalmi buza-liszt**, finom **Jamaic**  
és **Cuba-rum**, legfinomabb **pecco és mandarin-tea**, **Görzi**  
**maroni**, nagyszemű boszn. **szilva**, **szilvaiz** (lekvár) és vékony-  
haju **dió**, **tisztított mazsola** és válogatott **mandula**, úgy  
egyéb friss és jó minőségű **fűszer-árak** a legjutányosabb áron

## **KOHN LAJOS**

Nagy-Hatvan-utca 1099., Mayer Ferencz-féle ház.

Egy csomag élesztő 24 kr. ismét eladónak 20% engedmény.

Nagymennyiségben

egy-egy ruhákra finom

## **kelmemaradékok**

féláron.

Ugyanott családi és ipari

célokra legalkalmasabb

**„Adria“**

**varrógépek**

# **BOROS TESTVÉREK**

NŐI-DIVAT ÜZLETE

## **Óriási nagy**

raktárunkat **apasztandó**, elhatároztuk f. év december hó 1-étől  
karácsonyi ajándéknak is alkalmas következő cikkeket le-  
szállított árakban ajánlani.

|   |        |        |
|---|--------|--------|
| Dupla széles Casmir minden színben        | Mtr. á | 23 kr. |
| meleg tiroli kazán mintázott              | "      | 27 "   |
| 120 cm. posztó kitünő szín- és minőségben | "      | 65 "   |
| Jó mosó velezek szép színekben            | "      | 22 "   |
| Meleg, fajre való kendők darabja          | "      | 28 "   |

**Nagy posztó kendők 1 frt 50 kr.**

Férfi, női és gyermek meleg alsók, kesztyűk és harisnyák.  
Selyem genilia Echarpok és kendők, férfi ingek, gallérok,  
nyakkendők.

**DEBRECZEN,**

Kossuth-utca 3. szám.

Kezdett és kész női

## **kézimunkák**

minden

hozza szükséges kellekekkel.

**Kedvező fizetési feltételek mellett.**

## Goldstein Karolin



## Miedergyárban

főpiacz, Huber-ház a Miklós-utczával szemben mindenféle **MIEDEREK** mérték szerint olcsó árak mellett készíttetnek. **Kész miederek igen jutányos áron!**



## Mi-



előtt sérvkötő, has- és köldökkötő, egyenes tartó, ortopediai fűző, müláb, műkéz, mindenféle **kötészer** suspenzor, irrigator fecskendők, gummiárak, vagy bármely a betegápoláshoz **szükséges eszközt** beszerezni tetszik, **tessék**

## Polgár

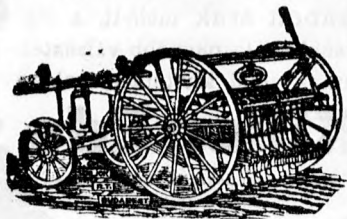
## Sándor

egyet. gyakorlott kötészertől  
**BUDAPEST,**

VII. Erzsébet-körút 50. sz.

a legujabban megjelent **nagy képes árjegyzéket** kérni, mely bérmentve lesz küldve.

Fenti címre **ügyelni** tessék!



## Okvetlen szükséges tudni a gazdaközönségnek,

hogy van Debreczenben a megyeház átellenében egy

## mezőgazdasági gépraktár,

dusan berendezve a legjobb magyarországi gyárakból a legnagyobb választékban, a minő még a debreczeni piacon **nem volt**, hol a nagyérdemű közönség szükségletét a **legolcsóbban és a legjobb fizetési feltételek mellett** fedezheti.

A legjobb kiszolgálás biztosításával kérem a nagyérdemű gazdaközönséget, sziveskedjék szükséglete beszerzése végett hozzám fordulni, mielőtt valamely utazó ügynök által valamit magára erőszakoltatna és meg fog győződni arról, hogy nálam legalább is tíz százalékkal mindent olcsóbban vehet, mint bárhol és hogy képes vagyok mindég a legjobb áruval szolgálni ki vevőimet, melyet raktáromon folytonosan megtekinthet.

## Fischer Jakab gazdasági gépraktára

DEBRECZEN, Főpiacz, a megyeházzal szemben.



# Karácsonyi és Újévi Occásio!

## HEIMAN és HALMÁGYI

női- és gyermek-felöltő áruházukban

DEBRECZEN, FÖTÉR.

Az idény előrehaladottsága folytán raktárunkon levő nagymennyiségű

**kabát, bunda, cap, rádköpeny gallér, gyermekruha,**

**szőrmeáruban:**

**persianer, astrachan, carocul, nyest, saelskin, susif,**

Thybet, gallér, muff, sapka és colliert

**feltűnő olcsó árak mellett**

bocsátjuk nagybecsű vevőink rendelkezésére.

13862

**Karácsonyi  
ajándékok:**  
Női ruhaszövetek,  
velesek, könyvek, kendők és egyéb  
divatruk

**Gyenes Lajosnál**  
városzház alatt.

**Butorok**

szabott árak mellett, a leg-  
olcsóbban, legnagyobb választék-  
ban és szolid kivitelben csakis a

**Killer Ede**

dusan berendezett butorraktárában  
kaphatók. Debreczen,  
Dr. Ujfaluassy-ház.

Legszobbb ajándéktárgyak  
arany- és ezüstnemdekben  
olcsó árakban kaphatók,  
karácsony és újévre  
**Blau Lipót Fiai**  
utóda  
ékszerész-nél, Debreczen.

**Karácsonyi  
és újévi ajándékok.**

Kitűnő minőségű szemüvegekkel és  
más optikai műszerekkel a legjobb minő-  
ségben a legolcsóbb árak mellett szolgál-  
lok. Valódi amerikai szabályozott Goldin  
órák, a 14 karatos aranytól meg nem kü-  
lönbözethetők. Jótállásért kezeskedem.  
Szives pártfogást kér

**Offenmüller Antal**

órák, ékszerész és optikus,  
Kossuth-utca.

Úri és női divat raktár  
**Buzágh János**  
DEBRECZEN,  
Kistemplom-bazár mellett.

Legjobb minőségű,  
nem robbanó, rendes kezelő s  
mellett kifogástalan  
**PETROLEUMOT**

ajánlok következő árakon:  
1 liter finom három csillagos fumei pet-  
roleum 20 kr.  
1 liter legfinomabb egy csillagos valódi  
amerikai petroleum 22 kr.  
1 liter kiváló finom császár olaj 24 kr.  
1 liter közöns. csillár petroleum 18 kr.  
Megrendeléseket készséggel házhoz  
szállítok.

**VARGA LAJOS.**

**Általában**

el van / lemerve / hogy: a / legjobb / és / legszobbb

**férfi, fiu és gyermek ruhák**

a legnagyobb választékban, az országban  
a legrégibb czégnél

**Neumann M.-nél**

Debreczen, a főpostával  
szemben, kaphatók.

HEIMAN és HALMÁGYI  
**Tessék!**  
a tulajdali hirdetéset elolvasni.  
DEBRECZEN.

Bredeti angol és francia  
divatszövetek.  
Szolid árak. Modern szabás.  
Gyors kiszolgálás.

**Antal Vincze**

férfi-szabó,  
Pöplacz, Teleky-utczával  
szemben.

**FALLER GYULA**  
Debreczen, Piac-utczán 1901.  
Dus raktár  
**URIA**  
és  
**M. NŐI**  
divatrukban.

**Radetzky Józsefnél**  
bolti tűz következtében minden  
fűszeráru,  
ugyszintén a finomított italok,  
tetemesen leszállított áron  
végiárultatnak.  
Főter, Ranunkel-palota.

**Schwarz M. L.**  
a főposta mellett.  
Gyermek-  
**Játékok**  
és mindenféle  
ajándék-tárgyat  
a legolcsóbb  
árakban.